EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 7

PRILOG

Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Stanje digitalnog desetljeća 2025.: nastavak izgradnje suverenosti i digitalne budućnosti EU-a

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KRATKA IZVJEŠĆA ZA POJEDINE DRŽAVE

Češka

Sažetak

Češka ostvaruje dobre rezultate u području digitalnih vještina i pokrivenosti 5G mrežom, ali i dalje zaostaje u uvođenju mreža vrlo velikog kapaciteta (VHCN) i digitalnoj transformaciji poduzeća. Njezin dinamičan ekosustav *start-up* poduzeća, rast kapaciteta u području umjetne inteligencije i sve veća ulaganja u strateške tehnologije kao što su kvantno računalstvo i poluvodiči temelj su ambicije da ojača svoju digitalnu suverenost i otpornost.

U Češkoj je razina ambicije za doprinos digitalnom desetljeću niska: postavljeno je 14 nacionalnih ciljeva, od kojih je samo 43 % potpuno usklađeno s ciljevima EU-a za 2030. Unatoč tome, ta zemlja uspješno slijedi svoje smjerove djelovanja: 75 % njih trenutačno napreduje prema planu (na temelju smjerova djelovanja koji su 2024. utvrđeni za svih 8 analiziranih ključnih pokazatelja uspješnosti). Primijenila je 82 % od 11 preporuka Komisije iz 2024. tako što je znatno izmijenila politike (9 %) ili uvela nove mjere (73 %).

U izmjeni češkog nacionalnog strateškog plana za digitalno desetljeće iz 2024. vidljiv je dosljedniji i strateški usklađeniji pristup. Njome se uvode novi ciljevi (npr. za uvođenje svjetlovoda do korisničkog prostora (FTTP) i rubne čvorove), jačaju mjere potpore za MSP-ove te ponovno potvrđuju prioriteti Češke kad je riječ o poluvodičima i *start-up* poduzećima. I dalje postoje nedostaci: na primjer, nisu poduzete konkretne mjere za uvođenje rubnih čvorova ni za ubrzavanje postavljanja samostalnih 5G mreža i primjene elektroničke identifikacije (eID). Općenito, u prilagođenom su planu znatno poboljšane jasnoća politike, sektorska dubina i usklađenost s ciljevima EU-a. Međutim, više bi se mjera moglo poboljšati povećanjem financijskih sredstava i postavljanjem ambicioznijih ciljeva.

Ključni pokazatelj uspješnosti za digitalno desetljeće (1)	Češka				EU		Cilj digitalnog desetljeća do 2030.	
	DESI za 2024. (2023. godina)	DESI za 2025. (2024. godina)	Godišnji napredak	Nacionalni smjer djelovanja 2024. (3)	DESI za 2025.	Godišnji napredak	CZ	EU
Pokrivenost fiksnom mrežom vrlo velikog kapaciteta (VHCN)	50,5 %	53,9 %	6,7 %	63,7 %	82,5 %	4,9 %	95,0 %	100 %
Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP)	36,0 %	40,6 %	12,6 %	39,4 %	69,2 %	8,4 %	60,0 %	—
Ukupna pokrivenost 5G mrežom	94,6 %	99,1 %	4,7 %	87,3 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Rubni čvorovi (procjena)	10	21	110,0 %	21	2 257	90,5 %	144	10 000
MSP-ovi koji imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta (2)	—	70,8 %	2,0 %	—	72,9 %	2,8 %	80,0 %	90 %
Računalstvo u oblaku	35,2 %	—	—	—	—	—	60,0 %	75 %
Umjetna inteligencija	5,9 %	11,3 %	90,8 %	8,6 %	13,5 %	67,2 %	21,0 %	75 %
Analitika podataka	19,5 %	—	—	—	—	—	35,0 %	75 %
Umjetna inteligencija ili računalstvo u oblaku ili analitika podataka	43,1 %	—	—	—	—	—	60,0 %	75 %
Jednorozi	4	4	0,0 %	4	286	4,4 %	6	500
Barem osnovne digitalne vještine	69,1 %	—	—	—	—	—	80,0 %	80 %
Stručnjaci za IKT	4,3 %	4,5 %	4,7 %	5,1 %	5,0 %	4,2 %	7,0 %	~10 %
Prijava sustava elektroničke identifikacije		Da						
Digitalne javne usluge za građane	76,3	81,5	6,7 %	80,2	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitalne javne usluge za poduzeća	83,8	86,3	3,0 %	87,3	86,2	0,9 %	100,0	100
Pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima	51,1	77,4	51,6 %	54,6	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Vidjeti metodološku napomenu za opis pokazatelja i druge metrike.

(2) U DESI-ju za 2025. navodi se 4. verzija indeksa digitalnog intenziteta, koja je usporediva s vrijednošću indeksa digitalnog intenziteta iz DESI-ja za 2023. (koji se odnosi na 2022. godinu) za izračun godišnjeg napretka. Nije usporediva s nacionalnim smjerom djelovanja koji se temelji na 3. verziji indeksa.
(3) Postotak ostvarenja nacionalnog smjera djelovanja ako je on naveden u nacionalnom planu i ako je pokazatelj izmjeren u DESI-ju za 2025. (2024. godina).

Prema posebnom istraživanju Eurobarometra o digitalnom desetljeću 2025. 73 % čeških građana smatra da im digitalizacija svakodnevnih javnih i privatnih usluga olakšava život. Kad je riječ o koracima koje poduzimaju javna tijela, 78 % građana smatra da je važno suzbiti i ublažiti problem lažnih vijesti i dezinformacija na internetu. U vezi s konkurentnošću 81 % ih smatra da je važno omogućiti europskim poduzećima da rastu i postanu „europski predvodnici” koji se mogu natjecati na globalnoj razini.

Konkurentan, suveren i otporan EU zahvaljujući tehnološkom vodstvu

Češka kontinuirano ostvaruje napredak u strateškim digitalnim sektorima kao što su umjetna inteligencija, poluvodiči i kvantne tehnologije zahvaljujući povećanju javnih ulaganja i dosljednim nacionalnim strategijama. Iako je gotovo potpuno pokrivena 5G mrežom, širokopojasna infrastruktura (FTTP, VHCN) još uvijek zaostaje za prosjekom EU-a. Unatoč dinamičnom ekosustavu *start-up* poduzeća te velikom potencijalu za istraživanja i razvoj, MSP-ovi nailaze na prepreke pri uvođenju digitalnih tehnologija i osiguravanju financijskih sredstava. Otklanjanje nedostataka u infrastrukturi, financiranje *scale-up* poduzeća i uvođenje digitalnih tehnologija bit će neophodni za jačanje konkurentnosti i digitalne suverenosti Češke.

Zaštita i jačanje položaja građana i društva u EU-u

Digitalna uključenost jaka je strana Češke: osnovne digitalne vještine široko su raširene te postoje samo minimalne razlike između spolova te ruralnih i urbanih područja. Reforme u digitalnom obrazovanju i potpora za karijere u IKT-u napreduju, pri čemu je sve veći naglasak na ženama i starijim osobama. Javne usluge brzo se poboljšavaju, osobito pristup e-zdravstvu i usluge za građane. Digitalno građansko sudjelovanje i otpornost na dezinformacije još uvijek su slabe točke, zbog čega su potrebne snažnije politike sudjelovanja.

Iskorištavanje digitalne transformacije za pametno ozelenjivanje

Iako je Češka počela priznavati važnost usporedne zelene i digitalne tranzicije, to je područje i dalje nedovoljno razvijeno. Novi zakon o energetskoj učinkovitosti podatkovnih centara važan je korak, ali u planu nedostaju cjelovite mjere za digitalnu održivost. Postoje fragmentirane inicijative, primjerice u području pametnih mreža, praćenja tla i recikliranja, ali još uvijek ne postoji sveobuhvatna nacionalna strategija za zelenu digitalizaciju.

Nacionalni strateški plan za digitalno desetljeće

Češka je u siječnju 2025. dostavila prilagođeni nacionalni plan za digitalno desetljeće s ambicioznijim ciljevima i revidiranim mjerama, posebno u području digitalizacije poduzeća i tehnologija u nastajanju. Ta izmjena odražava bolje strateško usklađivanje s prioritetima EU-a. U planu se primjenjuje i nekoliko preporuka iz izvješća o stanju digitalnog desetljeća 2024. tako što se uvode ciljevi za FTTP i rubne čvorove koji su nedostajali te pojašnjavaju smjerovi djelovanja za uvođenje umjetne inteligencije, računalstva u oblaku i analitike podataka. Međutim, neki su ciljevi i dalje relativno oprezni u usporedbi s referentnim vrijednostima EU-a, kao što su pokrivenost FTTP-om od 60 % i udio stručnjaka za IKT od 7 % do 2030., no ciljevi za 5G mrežu dobro su usklađeni. U planu se zadržavaju nacionalni prioriteti u području umjetne inteligencije, kvantnog računalstva i poluvodiča. U njemu se broj mjera kojima se podupiru ciljevi digitalnog desetljeća konsolidira na 58 mjera s ukupnim proračunom od

2,26 milijardi EUR, odnosno 0,71 % BDP-a Češke u 2024. Iako je u planu vidljiv napredak u smislu dubine, opsega sektora i dosljednosti, potrebno je kontinuirano raditi na poboljšanju povezivosti u ruralnim područjima, povećanju ambicioznosti ciljeva po pitanju radne snage te jačanju potpore za digitalnu i zelenu tranziciju.

Financiranje i projekti u digitalnom sektoru

Češka je digitalnom sektoru dodijelila 23 % ukupnog iznosa svojeg plana za oporavak i otpornost (1,9 milijardi EUR)[1]. Osim toga, u okviru kohezijske politike je za nastavak njezine digitalne transformacije namijenjeno 1,9 milijardi EUR, odnosno 9 % ukupnih sredstava kohezijske politike te zemlje[2]. Češka je članica konzorcija za europsku digitalnu infrastrukturu (EDIC) Savez za jezične tehnologije i EDIC-a Lokalni digitalni blizanci za CitiVERSE. Ta država izravno sudjeluje u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike i komunikacijskih tehnologija (VPZEI-ME/CT) te je država sudionica Zajedničkog poduzeća EuroHPC i Zajedničkog poduzeća za čipove.

Češka doprinosi i Akceleratoru dobrih praksi[3] za digitalno desetljeće svojom vodećom inicijativom Češki digitalni tjedan 2023., koja je predstavljena u okviru klastera za digitalne vještine.

Digitalna prava i načela

Prema popratnoj studiji Češka je relativno aktivna u provedbi **Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima** te provodi ukupno 76 inicijativa, od kojih je devet novih inicijativa pokrenuto 2024. Češka je najaktivnija u području digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i vještina. Utvrđeno je da je manje aktivna u području poštenih i pravičnih radnih uvjeta te pravednog digitalnog okruženja. Čini se da mjere u području stavljanja digitalne transformacije u službu ljudi imaju najveći učinak u praksi, za razliku od mjera koje se odnose na sudjelovanje u digitalnom javnom prostoru.

Preporuke

- **VHCN i FTTP:** ubrzati uvođenje svjetlovoda (FTTP) i mreže vrlo velikog kapaciteta (VHCN), posebno u ruralnim područjima, pojednostavniti postupke izdavanja dozvola te informirati poduzeća i kućanstva o prednostima gigabitne povezivosti.
- **Računalstvo na rubu mreže:** uvesti konkretne mjere za podupiranje uvođenja rubnih čvorova i provesti nacionalni cilj za 2030. Uspostaviti namjensko financiranje i javno-privatne koordinacijske mehanizme.
- **MSP-ovi i napredne tehnologije:** nastaviti i proširiti ciljanu potporu digitalnoj transformaciji MSP-ova, uz poseban naglasak na smanjenju jaza u uvođenju umjetne inteligencije, računalstva u oblaku i analitike podataka između MSP-ova i velikih poduzeća. Povećati vidljivost mehanizama potpore i poticati regionalne inovacijske ekosustave radi širenja digitalnih rješenja.
- **Stručnjaci za IKT:** povećati privlačnost i relevantnost karijera u IKT-u na tržištu rada, uz poseban naglasak na povećanju broja stručnjakinja za IKT. Dodatno uskladiti programe

[1] Udio dodijeljenih financijskih sredstava kojima se doprinosi digitalnim ciljevima izračunan je na temelju Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Posljednji put ažurirano: 16. svibnja 2025.

[2] Taj iznos uključuje sva ulaganja koja su u programskom razdoblju kohezijske politike 2021. – 2027. posebno namijenjena digitalnoj transformaciji ili joj znatno doprinose. Izvor financiranja su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus i Fond za pravednu tranziciju.

[3] Akcelerator dobrih praksi (BPA) platforma je koja državama članicama omogućuje razmjenu uspješnih mjera i poteškoća na koje nailaze u nastojanjima da ostvare svoje ciljeve digitalnog desetljeća. Primjeri dobre prakse dostupni su državama članicama u repozitoriju Akceleratora dobrih praksi i predstavljaju se na redovitim radionicama čije se teme trenutačno odnose na tri tematska klastera: digitalne vještine, zelenu informacijsku tehnologiju i uvođenje digitalnih tehnologija.

digitalnog obrazovanja i prekvalifikacije s poslovnim potrebama, posebno u području kibernetičke sigurnosti, umjetne inteligencije i naprednih digitalnih tehnologija.

- **Kibernetička sigurnost:** ojačati pripravnost u području kibernetičke sigurnosti, osobito u sektorima kritične infrastrukture. Dovršiti novu nacionalnu strategiju za kibernetičku sigurnost te pojasniti mehanizme financiranja kako bi se poduprla provedba u javnom i privatnom sektoru.
- **Digitalna i zelena tranzicija:** osmisliti sveobuhvatnu strategiju za usklađivanje digitalizacije s ciljevima zaštite okoliša.